

دارونامه پرندگان

(زینتی، صنعتی)

تألیف:

دکتر محمد ملکان - دکتر محمد سلطانی

دستیاران تخصصی بیماریهای طیور دانشگاه تهران

زیر نظر:

دکتر مهدی وصفی موندی

استاد دانشگاه تهران

سرشناسه: ملکان، محمد ۱۳۶۵
 عنوان و نام پدیدآور: دارونامه پرندگان (زینتی و صنعتی)
 پدیدآورندگان: محمد ملکان، محمد سلطانی: زیرنظر مهدی و صفی مرندی.
 مشخصات نشر: تهران: بی نهایت، ۱۳۹۱
 مشخصات ظاهری: ۳۴۲ صفحه
 شابک: 978-600-5049-09-1
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: داروهای دامپزشکی
 موضوع: پرندگان - بیماری‌ها - درمان
 شناسه افزوده: سلطانی، محمد ۱۳۶۴
 شناسه افزوده: صفی مرندی، مهدی - ناظر
 رده بندی کنگره: ۹۱۷SF / م ۲۵۷ / ۱۳۹۱
 رده بندی دیویی: ۶۳۶ / ۸۹۵۱
 شماره کتاب شناسی ملی: ۲۸۱۲۳۲۷

ISBN: 978-600-5049-09-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۴۹-۰۹-۱

دارونامه پرندگان (زینتی و صنعتی)

پدیدآورندگان:	دکتر محمد ملکان، دکتر محمد سلطانی
زیرنظر:	دکتر مهدی و صفی مرندی
ناشر:	نشر بی نهایت
طرح جلد:	احمد رمضان پور
حروف چینی و صفحه آرایی:	مینا عفت نژاد
لیتوگرافی، چاپ، صحافی:	فیروز تجارت
چاپ اول:	تابستان ۱۳۹۱
قطع:	پالتویی
تیراژ:	۱۰۰۰
قیمت:	۹۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به مولفین است.

تهران، میدان فاطمی، خیابان جویبار، کوچه غفاری، شماره ۲۹، واحد ۲

تلفن: ۰۶ ۸۸ ۸۹ ۹۷، فاکس: ۰۶ ۸۸ ۸۹ ۳۲

فهرست مندرجات

ب	پیشگفتار
د	فهرست درمانی داروها
ک	راهنمای کاربردی کتاب
ع	راهنمای واژگان
ف	راهنمای اختصارات
۱	داروها
۲۷۶	شمیمه
۳۱۰	منابع
۳۱۲	فهرست الفبایی داروها

پیش گفتار

کتاب دارونامه پرندگان که هم اکنون در دسترس متخصصان بیماری های طيور و دانشجويان دامپزشکی قرار می گیرد، مشتمل بر داروهای متداول و غیرمتداول در پیشگیری و درمان طيور صنعتی و یا پرندگان اعم از زینتی، اهلی و وحشی است. فقدان کتاب ویژه دارونامه پرندگان برای طيور صنعتی و گسترش نگهداری پرندگان زینتی در محیط زندگی جوامع امروزی، انگیزه مولفین را برای تالیف کتاب دارونامه پرندگان زینتی و صنعتی تقویت کرد.

در این کتاب، داروهای متداول در درمان بیماری های پرندگان از کتاب های مرجع داروهای دامپزشکی و پزشکی با توجه به منابع قابل دسترس در درمان بیماری های طيور صنعتی و پرندگان، استخراج شده است. در کتاب های دارویی دامپزشکی موجود کشور، ویژگی های مهم داروها، بشکل تکراری برای فرآورده های دارویی موجود تهیه، تنظیم و ارایه شده است. در این کتاب تلاش شده است از توضیحات اضافی و تکراری برای سهولت در به کارگیری و تجویز داروهای مربوط به شرکت های مختلف دارویی اعم از واردکننده یا تولید کننده های داخلی، خودداری شود. فرآورده های بیولوژیکی عموماً با اسامی ژنریک و تجاری شناخته می شوند. برخی از نام های تجاری به دلیل استفاده از مواد اولیه مرغوب و بسیار مطمئن و خطوط تولید مدرن و کنترل کیفی برجسته، کارشناسان با تجربه جایگاه ویژه ای در بین متخصصان بیماری های طيور دارند. به همین جهت اصول صحیح نسخه نویسی از کلینیسین های طيور می خواهد تا بر مبنای اسامی تجاری داروی مورد نظر را تجویز کنند. اگرچه در چاپ فعلی کتاب دارونامه پرندگان، اسامی تجاری داروها درج نشده است، کتاب حاضر به روشی تدوین شده است تا در چاپ های بعدی، اسامی تجاری تمامی داروها، به سهولت افزوده شود.

واکسن ها، ضد عفونی کننده ها، مکمل ها و کنسائتره های متداول طیور بخش مهمی از فرآورده های بیولوژیکی طیور صنعتی می باشند که در چاپ فعلی کتاب، اضافه نشده اند ولی در ویراست های بعدی به آنها پرداخته خواهد شد. اگر چه از نظر اداره کل دارو و درمان سازمان دامپزشکی کشور، داروهایی نظیر کلرآمفیکل و فورازولیدون در طیور تجاری منع مصرف دارند، ولی تعداد زیادی از داروهای پرندگان که با استفاده از منابع پزشکی تهیه شده اند، در طیور صنعتی که به منظور تولید گوشت و تخم مرغ می باشند، نباید استفاده شوند.

هدف نهایی این کتاب، آموزش و ترویج صحیح نسخه نویسی بر مبنای اسامی تجاری فرآورده های بیولوژیکی برای کلینین های طیور صنعتی و زینتی است. با انتشار کتاب دارونامه پرندگان، تنها قدم اول در این مسیر طولانی و سخت برداشته می شود. این کتاب قطعاً کمبودهایی در راستای هدف مذکور دارد. انعکاس کمبود ها و نقص ها و ارایه پیشنهاد های سازنده توسط متخصصان طیور، شرکت های دارویی و فرآورده های بیولوژیکی، ما را در رسیدن به هدف مذکور یاری خواهد کرد^۱.

در خاتمه لازم می دانیم از رهنمودها و پیشنهاد های همکاران محترم در بخش بیماری های طیور دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، دفتر دارو و درمان و دفتر مبارزه با بیماری های طیور سازمان دامپزشکی کل کشور و همچنین از حمایت های مدیر عامل محترم شرکت رویان دارو در چاپ اول کتاب، صمیمانه تشکر و قدردانی نمائیم.

دکتر وصفی مرنندی-دکتر ملک‌ان-دکتر سلطانی

تابستان ۱۳۹۱

^۱ Mvmarand@ut.ac.ir , malekan@ut.ac.ir , mohammadsol.m@ut.ac.ir

فهرست داروها

بر اساس طبقه بندی درمانی (Therapeutic Classification):

✓ آرامبخش و بی هوش کننده (Tranquilizer or Anesthetic):

Accepromazine maleate	۱
Chlorpromazine HCl	۴۹
Diazepam	۷۵
Isoflurane	۱۲۵
Ketamine HCl	۱۳۲
Lidocaine	۱۴۳
Mepivacaine HCl	۱۵۷
Midazolam HCl	۱۶۴
Naltrexone HCl	۱۷۳
Phenobarbital	۱۹۳
Propofol	۲۰۷
Sevoflurane	۲۲۱
Xylazine HCl	۲۷۲

✓ ضد افسردگی (Anti-depressant):

Amitriptyline HCl	۱۳
Clomipramine Hydrochloride	۶۰
Doxepin HCl	۸۵
Fluoxetine HCl	۱۰۴
Haloperidol	۱۱۲
Lithium Carbonate	۱۴۷
Nortriptyline	۱۸۰

✓ آنتی بیوتیک (Antibiotic):

Amikacin Sulfate	۱۱
Amoxicillin	۱۴
Amoxicillin Sodium + Clavulanate Potassium	۱۵
Ampicillin	۱۹
Azithromycin	۲۷
Bacitracin	۲۸
Carbencillin Disodium	۳۷
Cefotaxime Sodium	۳۸
Ceftazidime	۴۰
Ceftiofur Sodium	۴۰
Cephalexin	۴۲
Cephalothin Sodium	۴۳
Cephadrine	۴۴

Chloramphenicol	۴۴
Chlortetracycline	۵۱
Ciprofloxacin	۵۲
Clarithromycin	۵۷
Clindamycin HCl	۵۸
Clofazimine	۵۹
Cloxacillin Sodium	۶۳
Colistin Sulfate	۶۴
Cycloserine	۶۷
Danofloxacin Mesylate	۶۹
Difloxacin	۷۸
Doxycycline	۸۵
Enrofloxacin	۹۰
Erythromycin	۹۴
Ethambutol HCl	۹۵
Florfenicol	۹۶
Furazolidone	۱۰۴
Gentamicin Sulfate	۱۰۷
Isoniazid	۱۲۶
Kitasamycin	۱۳۵
Lincomycin HCl	۱۴۵
Lincomycin+Specinomylin	۱۴۵
Neomycin Sulfate	۱۷۶
Nitrofurazone	۱۷۹
Oxytetracycline	۱۸۳
Paromomycin Sulfate	۱۸۸
Penicillin G	۱۹۰
Piperacillin Sodium + Tazobactam Sodium	۱۹۶
Piperacillin Sodium	۱۹۶
Polymyxin B Sulfate	۲۰۰
Rifabutin	۲۱۵
Rifampin (Rifampicin)	۲۱۶
Silver Sulfadiazine	۲۲۲
Spectinomycin HCl	۲۲۵
Spiramycin	۲۲۶
Streptomycin Sulfate	۲۲۷
Sulfachloropyridazine + Trimethoprim	۲۳۰
Sulfaclozine	۲۳۱
Sulfadiazine + Trimethoprim	۲۳۲
Sulfadimethoxine + Trimethoprim	۲۳۵
Sulfadimidine	۲۳۷
Sulfaquinoxaline	۲۳۸
Tetracycline	۲۴۳
Tiamulin	۲۴۶
Tobramycin	۲۴۸
Trimethoprim	۲۵۰

Tylosin	۲۵۱
Virginiamycin	۲۵۵

✓ رقیق کننده موکوس (Mucolytic):

Acetylcysteine	۲
Bromhexin HCl	۳۱

✓ گشاد کننده برنش (Bronchodilator):

Aminophylline	۲
---------------	---

✓ جاذب (Absorbent):

Activated Charcoal	۳
--------------------	---

✓ پاد زهر (Antidote):

Atropine Sulfate	۲۵
Flumazenil	۱۶۲
Naloxone HCl	۱۷۲
Naltrexone HCl	۱۷۳
Pralidoxime	۲۰۱
Yohimbine HCl	۲۷۴

✓ ضد التهاب و درد (Anti-inflammatory and Analgesic):

Asprin	۲۴
Betamethasone	۳۰
Buprenorphine HCl	۳۲
Celecoxib	۴۱
Dexamethasone	۷۲
Dimethyl Sulfoxide	۸۱
Diphenhydramine HCl	۸۳
Flunixin Meglumine	۱۰۲
Hydrocortisone	۱۱۴
Hydroxyzine HCl	۱۱۵
Ibuprofen	۱۱۷
Indomethacin	۱۱۹
Ketoprofen	۱۳۵
Medetomidine HCl	۱۵۲
Meloxicam	۱۵۶
Methylprednisolone	۱۵۸
Phenylbutazone	۱۹۴
Piroxicam	۱۹۹
Prednisolone	۲۰۴

✓ ضد قارچ (Antifungal):

Amphotericin B	۱۷
Clotrimazole	۶۲

Fluconazole	۱۰۰
Flucytosine	۱۰۱
Gentian Violet	۱۰۹
Griseofulvin	۱۱۱
Itraconazole	۱۲۸
Ketoconazole	۱۳۳
Miconazole Nitrate	۱۶۳
Natamycin	۱۷۵
Nystatin	۱۸۱
Salicylic Acid	۲۱۸
Terbinafine	۲۴۰

✓ ضد ویروس (Antivirus):

Acyclovir	۲
Amantadine HCl	۹
Interferon	۱۲۱

✓ ضد کرم (Anthelmintic):

Albendazole	۷
Febantel	۹۷
Fenbendazole	۹۸
Levamisole HCl	۱۴۰
Mebendazole	۱۵۰
Niclosamide	۱۷۸
Piperazine	۱۹۸
Praziquantel	۲۰۳
Pyrantel	۲۰۹
Thiabendazole	۲۴۵

✓ ضد تک یاخته (Antiprotozoal):

Amprolium	۲۰
Amprolium + Ethopobate	۲۱
Chloroquine	۴۸
Clopidol	۶۱
Decoquinat	۷۰
Diclazuril	۷۷
Lasalosis	۱۳۸
Maduramicin	۱۴۸
Melilloquine HCl	۱۵۴
Metronidazole	۱۶۱
Monensin Sodium	۱۶۷
Naracin	۱۷۴
Nicarbazin	۱۷۷
Primaquine Phosphate	۲۰۶
Pyrimethamine	۲۱۱

Quinacrine HCl	۲۱۳
Salinomycin	۲۱۹
Semduramycin	۲۲۰
Toltrazuril	۲۴۹

✓ ضد بندپا (Anti Arthropod):

Benzyl Benzoate	۳۰
Ivermectin	۱۲۹
Permethrin	۱۲
Pyrethrins	۲۱

✓ ضد نفرس (Anti Gout):

Allopurinol	۸
Colchicine	۶۳

✓ ضد انوپلاسم (Antineoplastic):

Asparaginase	۲۳
Carboplatin	۳۸
Cisplatin	۵۵
Cyclophosphamide	۶۷

✓ مکمل تغذیه ای (Nutritional Supplement):

Ascorbic acid	۲۲
Calcium	۳۴
Choline	۵۲
Cyanocobalamin	۶۶
Iron Dextran	۱۲۴
Methionine	۱۵۷
Multivitamin + Amino Acids	۱۶۸
Multivitamin	۱۷۰
Phytonadione (Vitamin K _۱)	۱۹۵
Vitamin A D E	۲۵۶
Vitamin A	۲۵۷
Vitamin B Complex + L-Carnitin + Amino Acids	۲۵۹
Vitamin B Complex + L-Carnitin + Vitamin K _۲	۲۶۰
Vitamin B Complex + Mineral	۲۶۰
Vitamin B Complex	۲۶۱
Vitamin B _۱ (Thiamine)	۲۶۳
Vitamin B _{۱۲} (Cyanocobalamin)	۲۶۴
Vitamin C	۲۶۵
Vitamin D _۳	۲۶۶
Vitamin E (Alpha Tocopherol)	۲۶۷
Vitamin K _۱ (Phytonadione)	۲۷۰

✓ هورمون (Hormone):

Calcitriol	۳۴
Corticotropin	۶۵
Dinoprost Tromethamine	۸۲
Gonadotropin, Chorionic	۱۱۰
Insulin	۱۱۹
Leuprolide Acetate	۱۳۹
Levothyroxine	۱۴۲
Medroxyprogesterone Acetate	۱۵۳
Megestrol Acetate	۱۵۵
Oxytocin	۱۸۵
Prostaglandin	۲۰۸
Somatostatin	۲۲۴
Testosterone	۲۴۱

✓ ضد عفونی کننده (Disinfectant):

Chlorhexidine Gluconate	۴۷
-------------------------	----

✓ محرک دستگاه گوارش (Gastroprokinetic Agent):

Cisapride	۵۴
Metoclopramide HCl	۱۶۰

✓ عامل شلاته کننده (Chelating Agent):

Deferiprone	۷۱
Deferoxamine Mesylate	۷۱
Dimercoprol	۸۰
Edetate Calcium Disodium (Calcium EDTA)	۸۹
Penicillamine	۱۸۹
Succimer	۲۲۸

✓ مدر (Diuretic):

Furosemide	۱۰۵
Mannitol	۱۵۰

✓ سایر (Miscellaneous):

Barium Sulfate	۲۹
Citric Acid	۵۶
Dextrose	۷۴
Diatrizoate meglumine + Diatrizoate Sodium	۷۵
Digoxin	۷۹
Doxapram HCl	۸۴
Epinephrine	۹۲
Epoetin Alfa	۹۳
Ergonovine Maleate	۹۳

Ginseng	۱۱۰
Heparin Sodium	۱۱۳
Imiquimod	۱۱۸
Iodine	۱۲۲
Isoxuprine HCl	۱۲۷
Kaolin-Pectin	۱۳۱
Lactulose	۱۳۷
Magnesium Sulfate	۱۴۹
Mineral Oil (Paraffin Oil)	۱۶۶
Nandrolone	۱۷۳
Pancreatic Enzymes (Pancreatin)	۱۸۷
Pentoxifylline	۱۹۲
Scopolamine	۲۱۹
Sodium Bicarbonate	۲۲۲
Sodium Chloride	۲۲۳
Sucralfate	۲۲۹
Vinegar	۲۵۴

راهنمای کاربردی کتاب:

کتاب حاضر واجد اطلاعات مورد نیاز به منظور تجویز ترکیبات دارویی پر مصرف در پرندگان زیتی و صنعتی است. در این کتاب اسامی ژنریک داروها به ترتیب حروف الفبای لاتین و براساس فهرست های ارائه شده توسط معتبرترین و جامع ترین منابع موجود در زمینه ی طب پرندگان مرتب گردیده و به طور کلی هر تک نگار دارو در برگیرنده اطلاعات زیر می باشد:

نام ژنریک ترکیب دارویی، طبقه بندی فارماکولوژیک و طبقه بندی درمانی ترکیب دارویی، فرآورده های تجاری در دسترس شامل فرآورده های دامپزشکی و انسانی، دوز یا مقدار مصرف، گزیده ای از موارد مصرف، موارد منع مصرف، تداخلات دارویی و اثرات جانبی.

در ادامه به منظور معرفی مناسب تر بخش های مذکور، ماهیت اطلاعات موجود در هر یک از بخش ها به کمک یک مثال تشریح می گردد (تمامی اطلاعات دارویی بیان شده به عنوان مثال مربوط به داروی نئومايسين می باشد).

۱) نام ژنریک ترکیب دارویی: در این بخش نام ژنریک ترکیب دارویی بر اساس الفبای لاتین ذکر شده و در برخی موارد به مهمترین پرکاربردترین ملح دارو در طب پرندگان نیز اشاره گردیده است. مثال:

Neomycin Sulfate

۲) طبقه بندی فارماکولوژیک و درمانی ترکیب دارویی: در این قسمت طبقه بندی فارماکولوژیک (بر اساس ساختار ملکولی و عملکرد شیمیایی ترکیب دارویی و خانواده ی دارویی منشا) و طبقه بندی درمانی (بر اساس عملکرد بالینی و پرکاربردترین موارد مصرف) ترکیب دارویی بر اساس اطلاعات موجود در معتبرترین منابع فارماکولوژی و طب پرندگان ذکر گردیده است. مثال:

طبقه بندی فارماکولوژیک: آمینو گلیکوزید

طبقه بندی درمانی: آنتی بیوتیک

۳) فرآورده های تجاری موجود: در این بخش اشکال مختلف فرآورده های تجاری انسانی و دامپزشکی که بر اساس لیست ارائه شده توسط وزارت بهداشت و سازمان دامپزشکی در هنگام نگارش این کتاب در بازار موجود بوده اند ذکر گردیده است. این فرآورده ها شامل فرآورده های تولید شده در داخل کشور و وارداتی بوده و به منظور تفریق فرآورده های دامپزشکی و انسانی به ترتیب در کنار اشکال دارویی از طرح شماتیک پرنده و انسان استفاده گردیده است. لازم به ذکر اعداد درج شده در داخل پرانتز، اندازه بسته بندی های تجاری دارو می باشد. بعنوان مثال پودر محلول در آب داروی نئومایسین در بسته بندی های ۲۵۰ گرمی و ۵۰۰ گرمی عرضه می شود.

فرآورده های موجود:

• Tablet: ۵۰۰ mg

• Oral Solution: ۱۲۵ mg/۵ ml

• Water Soluble Powder: ۲۰٪ (۲۵۰ g & ۵۰۰ g)